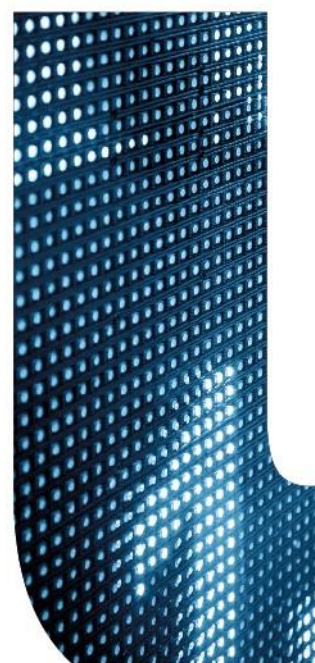

Grupa Kapitałowa
IPOPEMA Securities S.A.

Śródroczne skrótone skonsolidowane sprawozdanie finansowe

**za okres 9 miesięcy
zakończony 30 września 2019 roku**

Warszawa, dnia 20 listopada 2019 roku

Spis treści

Wybrane dane finansowe	3
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	8
Dodatkowe noty objaśniające	9
1. Informacje o Grupie Kapitałowej IPOPEMA Securities S.A.	9
2. Skład Grupy	10
3. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego ...	10
3.1. Oświadczenie o zgodności	10
3.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	11
3.3. Założenie kontynuacji działalności.....	11
3.4. Porównywalność danych	11
4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	11
5. Wybrane zasady rachunkowości	11
6. Zasady rachunkowości wprowadzone w okresie 9 miesięcy 2019 roku	14
7. Zmiana prezentacji w związku z wdrożeniem nowych standardów	15
8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	17
9. Zmiany szacunków	18
10. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	18
11. Zysk netto na akcję	19
12. Informacje dotyczące segmentów działalności	19
13. Informacje objaśniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej – aktywa.....	22
14. Informacje objaśniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej – kapitały.....	25
15. Informacje objaśniające do śródrocznego skróconego sprawozdania z sytuacji finansowej – zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe bierne	25
16. Informacje objaśniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów	27
17. Podatek dochodowy	28
18. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	28
19. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych	28
20. Wyłączenia spółek z konsolidacji.....	29
21. Sezonowość działalności	29
22. Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe	29
23. Gwarancje	29
24. Leasing	29
25. Transakcje z jednostkami powiązаныmi	30
26. Pozycje w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	31
27. Informacja o postępowaniach toczących się przed sądem lub organem administracji publicznej.....	32
28. Istotne zdarzenia i czynniki w okresie 9 miesięcy 2019 roku	32
29. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego	33

Wybrane dane finansowe

Wybrane dane finansowe	w tys. zł		w tys. EUR		w tys. zł		w tys. EUR	
	3 miesiące zakończone 30 września				9 miesięcy zakończone 30 września			
	2019 r.	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.	2018 r.
Przychody z działalności podstawowej	33 766	21 741	7 763	5 078	93 086	66 111	21 605	15 543
Koszty działalności podstawowej	33 421	23 554	7 684	5 501	94 605	69 021	21 957	16 227
Zysk / strata z działalności podstawowej	345	- 1 813	79	- 423	- 1 519	- 2 910	- 352	- 684
Zysk / strata z działalności operacyjnej	- 530	- 2 029	- 122	- 474	- 542	- 4 186	- 126	- 984
Zysk / strata brutto	- 957	- 2 955	- 220	- 690	- 1 690	- 5 234	- 392	- 1 231
Zysk / strata netto z działalności kontynuowanej	- 854	- 2 431	- 196	- 568	- 1 354	- 4 335	- 314	- 1 019
Zysk / strata netto	- 854	- 2 431	- 196	- 568	- 1 354	- 4 335	- 314	- 1 019
Zysk / strata netto na jedną akcję zwykłą (średnia ważona) – w zł / EUR								
- zwykły	- 0,03	- 0,08	- 0,01	- 0,02	- 0,05	- 0,14	- 0,01	- 0,03
- rozwodniony	- 0,03	- 0,08	- 0,01	- 0,02	- 0,05	- 0,14	- 0,01	- 0,03
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	- 3 706	- 24 046	- 852	- 5 616	14 732	- 360	3 419	- 85
Razem przepływy pieniężne	- 18 940	- 24 943	- 4 354	- 5 826	- 6 138	- 18 346	- 1 425	- 4 313

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	w tys. zł			w tys. EUR		
	30.09.2019	30.06.2019	31.12.2018	30.09.2019	30.06.2019	31.12.2018
Aktywa razem	277 618	266 555	259 698	63 476	62 289	60 395
Zobowiązania krótkoterminowe	180 523	166 646	166 536	41 276	39 192	38 729
Kapitały	78 785	79 620	80 407	18 014	18 725	18 699
Liczba akcji – w szt.	29 937 836	29 937 836	29 937 836	29 937 836	29 937 836	29 937 836
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	2,63	2,66	2,69	0,60	0,63	0,62

Poszczególne pozycje wybranych danych finansowych przeliczone zostały na EUR przy zastosowaniu następujących kursów:

- Dla pozycji śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych:

Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie	1-9.2019	1-9.2018
EUR	4,3086	4,2535

- Dla pozycji śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej:

Kurs obowiązujący na dzień	30.09.2019	31.12.2018	30.09.2018
EUR	4,3736	4,3000	4,2714

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2019 roku

	Nota	01.01.2019– 30.09.2019	01.07.2019– 30.09.2019	01.01.2018– 30.09.2018	01.07.2018– 30.09.2018
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA					
Przychody z działalności podstawowej, w tym:	16	93 086	33 766	66 111	21 741
Przychody z działalności maklerskiej		24 429	8 692	24 918	6 480
Przychody z obsługi funduszy inwestycyjnych oraz zarządzania aktywami		48 950	18 231	24 679	9 850
Przychody z usług doradczych		19 707	6 843	16 514	5 411
Koszty działalności podstawowej	16	94 605	33 421	69 021	23 554
Zysk / strata (strata) z działalności podstawowej		- 1 519	345	- 2 910	- 1 813
Wynik z operacji instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu		- 518	- 971	- 1 213	- 107
Pozostałe przychody operacyjne		2 260	224	677	107
Pozostałe koszty operacyjne		765	128	740	216
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		- 542	- 530	- 4 186	- 2 029
Przychody finansowe		1 031	521	1 401	327
Koszty finansowe		2 179	948	2 449	1 253
Zysk (strata) brutto		- 1 690	- 957	- 5 234	- 2 955
Podatek dochodowy	17	- 336	- 103	- 899	- 524
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		- 1 354	- 854	- 4 335	- 2 431
DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA					
Zysk (strata) netto za okres		- 1 354	- 854	- 4 335	- 2 431
Przypisany:					
Akcjonariuszom jednostki dominującej		- 1 368	- 846	- 4 339	- 2 466
Do udziałów niekontrolujących		14	- 8	4	35
Zysk (strata) na akcję (w zł)		- 0,05	- 0,03	- 0,14	- 0,08
Rozwodniony zysk (strata) na akcję (w zł)		- 0,05	- 0,03	- 0,14	- 0,08
Zysk (strata) netto za okres		- 1 354	- 854	- 4 335	- 2 431
Inne całkowite dochody, które w przyszłości nie zostaną przeniesione do wyniku		87	- 9	- 49	- 22
Zyski i straty z tytułu przeszacowania instrumentów kapitałowych		107	- 11	- 60	- 26
Podatek dochodowy dotyczący składników innych całkowitych dochodów		- 20	2	11	4
Całkowity dochód za okres		- 1 267	- 863	- 4 384	- 2 453
Przypisany:					
Akcjonariuszom jednostki dominującej		- 1 281	- 855	- 4 388	- 2 488
Do udziałów niekontrolujących		14	- 8	4	35

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

na dzień 30 września 2019 roku

AKTYWA	Nota	30.09.2019	30.06.2019	31.12.2018	30.09.2018
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	13	53 797	59 650	46 938	59 229
Należności krótkoterminowe	13, 15	186 857	176 353	184 806	249 169
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		169	169	169	169
Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe		1 080	1 010	1 239	1 135
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu		6 656	2 684	9 756	8 584
Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody		4 941	5 696	6 299	4 355
Inwestycje w jednostkach współzależnych i stowarzyszonych		-	-	-	-
Należności długoterminowe		7 154	3 267	3 639	3 820
Udzielone pożyczki długoterminowe		335	72	49	63
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania		10 587	11 405	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe		1 849	1 983	2 388	2 609
Nieruchomości inwestycyjne		-	-	-	-
Wartości niematerialne		1 216	1 353	1 652	1 788
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		2 971	2 876	2 651	2 824
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe		6	37	112	155
RAZEM AKTYWA		277 618	266 555	259 698	333 900

PASYWA	Nota	30.09.2019	30.06.2019	31.12.2018	30.09.2018
Zobowiązania krótkoterminowe	15	176 762	162 935	166 488	246 111
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	4	48	4
Pozostałe zobowiązania finansowe		-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu krótkoterminowego		3 761	3 707	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu długoterminowego		11 078	11 962	2 346	-
Zobowiązania długoterminowe		-	-	-	2 558
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	17	422	432	417	180
Rozliczenia międzyokresowe	15	6 810	7 895	9 992	6 859
Razem zobowiązania		198 833	186 935	179 291	255 712
Kapitał podstawowy	14	2 994	2 994	2 994	2 994
Pozostałe kapitały		13 724	13 733	13 637	13 690
Zyski zatrzymane		57 863	58 681	59 186	57 781
Kapitały przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej		74 581	75 408	75 817	74 465
Udziały niekontrolujące		4 204	4 212	4 590	3 723
Razem kapitały		78 785	79 620	80 407	78 188
RAZEM PASYWA		277 618	266 555	259 698	333 900

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2019 roku

PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	Nota	01.01.2019 - 30.09.2019	01.07.2019 - 30.09.2019	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej					
Zysk brutto		- 1 690	- 957	- 5 234	- 2 955
Korekty razem:	26	15 822	- 3 349	4 874	- 21 091
Amortyzacja		3 655	1 206	1 781	551
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		- 17	- 98	- 107	91
Odsetki i dywidendy		1 031	210	1 672	637
Zysk (strata) z tytułu działalności inwestycyjnej		-	-	-	-
Zmiana stanu instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu		3 100	- 3 972	- 5 575	- 3 561
Zmiana stanu należności		- 4 517	- 15 209	16 290	39 407
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych (z wyjątkiem pożyczek i kredytów)		14 907	15 843	- 8 658	- 59 407
Zmiana stanu rezerw i odpisów aktualizujących należności		- 1 040	23	- 344	- 251
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		- 2 917	- 1 124	- 95	1 505
Wpływy z tytułu leasingu		781	260	-	-
Korekta związana z wprowadzeniem MSSF 16		1 475	108	-	-
Podatek dochodowy zapłacony		- 10	- 6	- 66	- 66
Pozostałe korekty		- 26	10	- 24	3
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		14 732	- 3 706	- 360	- 24 046
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej					
Splata udzielonych pożyczek		117	45	129	28
Udzielenie pożyczek		- 470	- 392	- 130	- 1
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		- 492	- 116	- 397	- 64
Nabycie instrumentów kapitałowych wycenianych przez inne całkowite dochody		- 23 075	- 13 000	- 17 080	- 10 000
Wpływy ze sprzedaży instrumentów kapitałowych wycenianych przez inne całkowite dochody		11 595	779	12 296	9 049
Otrzymane odsetki		8	8	21	5
Otrzymane udziały w zyskach (dywidendy)		-	-	7	7
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		- 12 317	- 12 676	- 5 154	- 976
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej					
Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		2	-	2	-
Wykup dłużnych papierów wartościowych		- 3	- 1	- 4	- 1
Zapłacone odsetki		- 699	- 248	- 881	- 339
Splata zobowiązań z tytułu leasingu		- 2 786	- 974	- 1 097	- 360
Splata kredytów i pożyczek		- 4 467	- 735	- 10 436	519
Pozostałe wpływy – odsetki z tyt. leasingu		-	-	781	260
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej		-	-	- 1 197	-
Dywidendy wypłacone udziałom niekontrolującym		600	600	-	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		- 8 553	- 2 558	- 12 832	79
Razem przepływy pieniężne		- 6 138	- 18 940	- 18 346	- 24 943

Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		- 6 122	- 18 842	- 18 239	- 25 034
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych od walut obcych		16	98	107	- 91
Środki pieniężne na początek okresu	26	46 879	59 681	67 520	74 117
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym	26	40 741	40 741	49 174	49 174
- o ograniczonej możliwości dysponowania *		18 709	18 709	27 127	27 127

* Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania obejmują głównie środki pieniężne klientów w dyspozycji Spółki

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2019 roku

	Przypadający na akcjonariuszy Spółki					Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały			Zyski zatrzymane			
		Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały				
Na dzień 1.01.2019r.	2 994	10 351	72	3 214	59 186	4 590	80 407	
Wynik netto za okres	-	-	-	-	- 1 368	14	- 1 354	
Inne całkowite dochody	-	-	87	-	45	-	132	
Wyplata dywidendy	-	-	-	-	-	- 400	- 400	
Na dzień 30.09.2019r.	2 994	10 351	159	3 214	57 863	4 204	78 785	
Na dzień 1.01.2018r.	2 994	10 351	173	3 214	63 154	4 319	84 205	
Wynik netto za 2018 rok	-	-	-	-	- 2 934	871	- 2 063	
Inne całkowite dochody	-	-	- 101	-	-	-	- 101	
Wynik z instrumentów kapitałowych	-	-	-	-	163	-	163	
Wyplata dywidendy	-	-	-	-	- 1 197	- 600	- 1 797	
Na dzień 31.12.2018r.	2 994	10 351	72	3 214	59 186	4 590	80 407	
Na dzień 1.01.2018r.	2 994	10 351	173	3 214	63 154	4 319	84 205	
Wynik netto za okres	-	-	-	-	- 4 339	4	- 4 335	
Inne całkowite dochody	-	-	- 48	-	163	-	115	
Wyplata dywidendy	-	-	-	-	- 1 197	- 600	- 1 797	
Na dzień 30.09.2018r.	2 994	10 351	125	3 214	57 781	3 723	78 188	

Dodatkowe noty objaśniające

1. Informacje o Grupie Kapitałowej IPOPEMA Securities S.A.

Grupę Kapitałową IPOPEMA Securities S.A. („Grupa”, „Grupa IPOPEMA”) tworzą podmioty, nad którymi IPOPEMA Securities S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”) sprawuje kontrolę.

Siedziba jednostki dominującej znajduje się w Warszawie, przy ulicy Próżnej 9.

Akcje Spółki notowane są na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

Na dzień 30 września 2019 roku Grupę IPOPEMA tworzy IPOPEMA Securities S.A. oraz spółki zależne zaprezentowane w pkt. 2 poniżej.

Głównym przedmiotem działalności Grupy IPOPEMA jest:

1. działalność maklerska,
2. doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania,
3. prowadzenie towarzystwa funduszy inwestycyjnych oraz tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi,
4. zarządzanie portfelami maklerskich instrumentów finansowych,
5. działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi,
6. działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki.

IPOPEMA Securities S.A. – podmiot dominujący

Jednostka dominująca (pod nazwą Dom Maklerski IPOPEMA S.A.) została zawiązana w dniu 2 marca 2005 roku na czas nieoznaczony.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000230737.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 140086881.

IPOPEMA Securities S.A. prowadzi działalność maklerską na podstawie stosownych zezwoleń Komisji Nadzoru Finansowego (d. Komisja Papierów Wartościowych i Giełd).

Zmiana nazwy Spółki na IPOPEMA Securities Spółka Akcyjna nastąpiła na podstawie uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 10 sierpnia 2006 roku (poprzednia firma Spółki brzmiała: Dom Maklerski IPOPEMA S.A.).

W ramach działalności brokerskiej IPOPEMA Securities S.A. świadczy kompleksowe usługi pośrednictwa w obrocie papierami wartościowymi na rynku wtórnym, a także prowadzi działalność w zakresie pośrednictwa w obrocie instrumentami dłużnymi poza rynkiem regulowanym. Partnerami oraz klientami Spółki są zarówno uznane instytucje finansowe o zasięgu międzynarodowym, jak i większość najważniejszych krajowych inwestorów instytucjonalnych, w tym otwarte fundusze emerytalne, towarzystwa funduszy inwestycyjnych, firmy zarządzające aktywami oraz towarzystwa ubezpieczeniowe, jak i klienci indywidualni. Działalność brokerska IPOPEMA Securities S.A. jest wspomagana przez zespół analityków, który przygotowuje raporty analityczne, rekomendacje i komentarze na temat kilkudziesięciu spółek notowanych na GPW i giełdach zagranicznych.

W ramach bankowości inwestycyjnej Spółka oferuje swoim klientom kompleksowe usługi w zakresie przygotowania i realizacji transakcji na rynku kapitałowym, zarówno z wykorzystaniem instrumentów udziałowych (akcje), dłużnych (obligacje korporacyjne), jak i hybrydowych (obligacje zamienne). W szczególności Spółka koncentruje się na obsłudze publicznych emisji papierów wartościowych (zwłaszcza akcji) – dla których pełni rolę koordynatora, oferującego i doradcy finansowego – jak również w obsłudze transakcji fuzji i przejęć oraz wykupów menedżerskich i doradztwie przy pozyskiwaniu finansowania na rynku niepublicznym (w tym od funduszy *private equity* oraz w transakcjach typu *pre-IPO*). IPOPEMA Securities S.A. specjalizuje się również w organizacji transakcji skupu akcji notowanych na GPW – zarówno w drodze publicznych wezwań do sprzedaży akcji, jak i programów *buy-back* realizowanych dla emitentów.

Oprócz ww. obszarów Spółka prowadzi również działalność w zakresie oferowania usług maklerskich i produktów inwestycyjnych – w tym aktywnej usługi doradztwa inwestycyjnego – adresując ją do szerszego grona klientów indywidualnych. Działalność ta jest prowadzona zarówno bezpośrednio, jak i poprzez podmioty zewnętrzne występujące wobec IPOPEMA Securities jako agenci firmy inwestycyjnej.

2. Skład Grupy

Podmiotem dominującym Grupy IPOPEMA jest IPOPEMA Securities S.A. Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

W skład Grupy na dzień 30 września 2019 roku wchodziła IPOPEMA Securities S.A. oraz następujące spółki:

- 1) jednostki zależne objęte konsolidacją, nad którymi Spółka sprawuje kontrolę:

Nazwa jednostki	Zakres działalności	Metoda konsolidacji	Udział w kapitale zakładowym	Udział w prawach głosu
IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie towarzystwa funduszy inwestycyjnych oraz tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi, - zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie, - doradztwo w zakresie obrotu papierami wartościowymi, - pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, - pełnienie funkcji przedstawiciela funduszy zagranicznych, - zarządzanie portfelami maklerskich instrumentów finansowych 	pełna	100%	100%
IPOPEMA Business Consulting Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, - działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi, - działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki, - działalność związana z oprogramowaniem, - sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania 	pełna	50,02%	50,02%
IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. spółka komandytowa	<ul style="list-style-type: none"> - działalność doradcza dotycząca restrukturyzacji finansowej i pozyskania finansowania dla projektów infrastrukturalnych 	pełna	n/d	

- 2) jednostki zależne nie objęte konsolidacją, nad którymi Spółka sprawuje kontrolę:

Nazwa jednostki	Zakres działalności	Metoda konsolidacji	Udział w kapitale zakładowym	Udział w prawach głosu
IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie działalności IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. spółka komandytowa 	brak konsolidacji (nieistotność danych finansowych)	100%	100%

IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. została wyłączona z konsolidacji z uwagi na nieistotność danych.

3. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 34 oraz MSSF mającymi zastosowanie do śródrocznej sprawozdawczości finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską. Inne standardy, zmiany do obowiązujących standardów oraz interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej ostatnio przyjęte lub oczekujące na przyjęcie nie mają związku z działalnością Grupy lub ich wpływ nie byłby istotny.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2019 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej IPOPEMA Securities S.A. za 2018 rok.

3.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru i walutą sprawozdawczą niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski („zł”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach zł.

3.3. Założenie kontynuacji działalności

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy objęte procesem konsolidacji.

3.4. Porównywalność danych

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2019 roku nie nastąpiły istotne zmiany prezentacji. Zmiany prezentacji związane z wejściem w życie MSSF 16 zostały przedstawione w nocie 7.

4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku opublikowanego w dniu 29 marca 2019 roku za wyjątkiem modyfikacji związanych z wprowadzeniem nowym standardów przedstawionych w nocie 6. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2018 zostało przygotowane zgodnie z MSSF przyjętymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz interpretacjami wydanymi przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej.

5. Wybrane zasady rachunkowości

Aktywa finansowe

Grupa klasyfikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w tym:
 - o aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody
 - o inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Powyższa klasyfikacja przygotowywana jest na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego tzw. modelu biznesowego Grupy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi i charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Składnik aktywów finansowych zalicza się do „Aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody”, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- jest on utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych,
- warunki umowy dotyczącej go powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

„Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody” ujmowane są na dzień zawarcia transakcji według wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu są również wyceniane w wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej (inne niż odpisy z tytułu utraty wartości oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych) są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako kapitały z aktualizacji wyceny. Na dzień

wyłączenia inwestycji z ksiąg rachunkowych skumulowana wartość zysków lub strat ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny zostaje przeklasyfikowana do zysków zatrzymanych jako korekta wynikająca z przeklasyfikowania.

Wartość godziwa instrumentów kapitałowych notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych oraz nienotowanych papierów wartościowych nie jest aktywny, Grupa ustala wartość godziwą stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych na normalnych zasadach rynkowych transakcji, odwołanie się do innych instrumentów, które są w zasadzie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, w jak największym stopniu wykorzystując informacje rynkowe, przy czym, w określonych przypadkach, cena nabycia może być jej najlepszym szacunkiem.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

„Instrumenty kapitałowe wyceniane przez pozostałe całkowite dochody” stanowią w szczególności akcje i udziały w podmiotach niepodlegających konsolidacji. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Grupa nie zamierza zbyć ich w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Do tej kategorii Grupa zalicza również certyfikaty inwestycyjne oraz jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych nabyte w celu lokowania nadwyżek finansowych.

Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych zaklasyfikowanych do kategorii „Aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody” ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu w przychodach z tytułu inwestycyjnych aktywów finansowych w momencie nabycia przez spółki z Grupy prawa do otrzymania płatności.

Udziały w jednostkach zależnych niepodlegających konsolidacji wycenia się w koszcie nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Certyfikaty inwestycyjne oraz jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych ujmowane są w wartości godziwej, ustalonej na podstawie wartości aktywów netto na certyfikat / jednostkę uczestnictwa ogłaszanej przez fundusz inwestycyjny w uzgodnieniu z depozytariuszem. Skutki wyceny odnoszone są na ‘inne całkowite dochody’. Po początkowym ujęciu są również wyceniane w wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej (inne niż odpisy z tytułu utraty wartości oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych) są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako kapitały z aktualizacji wyceny. Na dzień wyłączenia inwestycji z ksiąg rachunkowych skumulowana wartość zysków lub strat ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny zostaje przeklasyfikowana do zysków zatrzymanych jako korekta wynikająca z przeklasyfikowania.

Zobowiązania finansowe

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym: instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu),
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

O klasyfikacji instrumentów finansowych Grupa decyduje w momencie ich początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii przeznaczonych do obrotu, jeżeli nabyty został w celu sprzedaży w krótkim terminie, jeżeli stanowi część portfela, który generuje krótkoterminowe zyski lub też jest instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych będących umowami gwarancji finansowej lub wyznaczonymi i skutecznymi instrumentami zabezpieczającymi).

Aktywa finansowe nabyte w wyniku transakcji dokonanych w obrocie regulowanym rozpoznawane są pod datą zawarcia transakcji w cenie nabycia, to jest w wartości godziwej instrumentu, zaś zobowiązania finansowe wprowadzane są do ksiąg na dzień zawarcia kontraktu w wartości godziwej instrumentu.

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty z tytułu instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu.

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu będące w posiadaniu przez Grupę to akcje notowane na giełdach papierów wartościowych w Warszawie i Budapeszcie oraz instrument pochodny *forward* na walutę. Dla potrzeb wyceny Grupa uwzględnia giełdowe kursy zamknięcia poszczególnych instrumentów ogłaszane przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”) oraz Giełdę Papierów Wartościowych w Budapeszcie („BSE”) ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym kredyty bankowe oraz zobowiązania wynikające z leasingu, wycenia się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji. Następnie wycenia się je w zamortyzowanym koszcie (koszty odsetkowe ujmuje się metodą efektywnego kosztu). Metoda efektywnej stopy procentowej służy do obliczania zamortyzowanego kosztu zobowiązania i do alokowania kosztów odsetkowych

w odpowiednim okresie. Efektywna stopa procentowa to stopa faktycznie dyskontująca przyszłe płatności pieniężne w przewidywanym okresie użytkowania danego zobowiązania lub, w razie potrzeby, w okresie krótszym.

Grupa usuwa zobowiązania finansowe wyłącznie wówczas, gdy odpowiednie zobowiązania Grupy zostaną wykonane, unieważnione lub gdy wygasną.

Należności

Należności krótkoterminowe

Należności krótkoterminowe obejmują ogół należności od klientów, należności od jednostek powiązanych innych niż objęte konsolidacją, należności od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego.

Należności ujmują się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na koniec okresu sprawozdawczego według zamortyzowanego kosztu. Wartość należności jest aktualizowana w oparciu o „koncepcję strat oczekiwanych”. Od 1 stycznia 2018 roku tworzone są odpisy aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe już na moment rozpoznania należności.

Zgodnie ze standardem w sprawozdaniach Grupy zastosowano uproszczone podejście dla należności z tytułu dostaw i usług, które nie zawierają istotnego elementu finansowania oraz należności leasingowych, dlatego wyceniany będzie odpis na straty kredytowe w całym okresie życia należności.

Wskaźniki odpisów kształtują się na poziomie: od 0,02% dla należności nieprzeterminowanych do 73,1% dla należności przeterminowanych powyżej 1 roku.

W odniesieniu do kaucji w bankach, należności z tytułu transakcji giełdowych, depozytów utrzymywanych w izbach rozliczeniowych oraz należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych odstąpiono od tworzenia odpisu aktualizującego z uwagi na ocenę tych należności jako bezpieczne oraz z uwagi na analizę danych historycznych (w historii działalności Grupy nie odnotowano strat kredytowych z tytułu powyższych kategorii należności).

Oprócz tej generalnej zasady mogą być stosowane w Grupie odpisy indywidualne, gdy Grupa uznaje odzyskanie należności w pełnej wysokości za obarczone dużym ryzykiem.

Odpisy na należności są dokonywane w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności ujmują się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości uległa zmniejszeniu, a wzrost wartości należności może być przypisany do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. Odwrócenie odpisu ujmują się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako pozostałe przychody operacyjne.

Należności krótkoterminowe od klientów, należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich, zobowiązania krótkoterminowe wobec klientów oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich

Należności krótkoterminowe od klientów, należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich, zobowiązania krótkoterminowe wobec klientów oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich powstają w związku z zawartymi transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych, których rozrachunek w izbach rozliczeniowych jeszcze nie nastąpił ze względu na obowiązujący tryb rozliczeń transakcji (T+2). W przypadku transakcji kupna zawartych na giełdach papierów wartościowych, wykonanych na zlecenie klientów, których rachunki prowadzą banki depozytariusze, wykazywane są zobowiązania krótkoterminowe wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich (stron transakcji rynkowych)* oraz należności krótkoterminowe od klientów, dla których transakcje kupna zrealizowano. W przypadku transakcji sprzedaży zawartych na giełdach papierów wartościowych, wykonanych na zlecenie klientów, których rachunki prowadzą banki depozytariusze, wykazywane są należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich (stron transakcji rynkowych)* oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec klientów, dla których transakcje sprzedaży zrealizowano.

** Zgodnie z art. 45h znowelizowanej ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, w odniesieniu do transakcji zawartych na GPW, KDPW CCP (podmiot rozliczający transakcje) wstąpił w prawa i obowiązki stron transakcji rynkowych.*

Należności długoterminowe

Należności długoterminowe to należności, których termin wymagalności przypada w okresie dłuższym niż 12 miesięcy, licząc od końca okresu sprawozdawczego.

Utrata wartości aktywów

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. Dla wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, Grupa przeprowadza test corocznie, niezależnie czy nastąpiły przesłanki utraty wartości, czy nie. Test na utratę wartości dla tych aktywów Grupa może wykonywać w dowolnym terminie w ciągu roku.

Grupa identyfikuje następujące przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości przez składnik aktywów:

- utrata wartości rynkowej danego składnika aktywów odnotowana w ciągu okresu jest znacznie większa od utraty, której można było się spodziewać w wyniku upływu czasu i zwykłego użytkowania,
- w ciągu okresu nastąpiły lub nastąpią w niedalekiej przyszłości znaczące i niekorzystne dla Grupy zmiany o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym lub prawnym w otoczeniu, w którym Grupa prowadzi działalność, lub też na rynkach, na które dany składnik aktywów jest przeznaczony,
- w ciągu okresu nastąpił wzrost rynkowych stóp procentowych lub innych rynkowych stóp zwrotu z inwestycji i prawdopodobne jest, że wzrost ten wpłynie na stopę dyskontową stosowaną do wycenienia wartości użytkowej danego składnika aktywów i istotnie obniży wartość odzyskiwalną składnika aktywów,
- wartość bilansowa aktywów netto Grupy jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji,
- dostępne są dowody na to, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie,
- w ciągu okresu nastąpiły, lub też prawdopodobne jest, że w niedalekiej przyszłości nastąpią, znaczące i niekorzystne dla Grupy zmiany dotyczące zakresu lub sposobu, w jaki dany składnik aktywów jest aktualnie użytkowany lub, zgodnie z oczekiwaniami, będzie użytkowany,
- dostępne są dowody pochodzące ze sprawozdawczości wewnętrznej świadczące o tym, że ekonomiczne wyniki uzyskiwane przez dany składnik aktywów są, lub w przyszłości będą, gorsze od oczekiwanych.

Zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe

Zobowiązania krótkoterminowe to zobowiązania, których termin wymagalności przypada w okresie krótszym niż 12 miesięcy, licząc od końca okresu sprawozdawczego. Zobowiązania wycenia się w według zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują ogół zobowiązań wobec klientów, zobowiązań wobec jednostek powiązanych innych niż objęte konsolidacją, zobowiązań wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji, zobowiązań wobec Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych, zobowiązań wobec podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych oraz innych zobowiązań niezaklasyfikowanych jako zobowiązania z tytułu leasingu, zobowiązania długoterminowe, rozliczenia międzyokresowe ani rezerwy na zobowiązania.

Do zobowiązań krótkoterminowych zaliczane są również kredyty w rachunku bieżącym, których wycena opisana została w pkt. „Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie” powyżej.

Rozpoznanie zobowiązań krótkoterminowych z tytułu zawartych transakcji zaprezentowano w pkt. „Należności krótkoterminowe od klientów, należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich, zobowiązania krótkoterminowe wobec klientów oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich” powyżej.

Zobowiązania długoterminowe

Zobowiązania długoterminowe to zobowiązania, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż 12 miesięcy, licząc od końca okresu sprawozdawczego.

6. Zasady rachunkowości wprowadzone w okresie 9 miesięcy 2019 roku

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2019 roku:

- MSSF 16 Leasing – został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 13 stycznia 2016 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2019 roku. Nowy standard zastąpił obowiązujący do końca 2018 roku MSR 17 Leasing oraz interpretacje KIMSF 4, SKI 15, 27. Zmianą wynikającą ze standardu MSSF 16 jest wprowadzenie nowej definicji leasingu

w oparciu o koncepcję kontroli nad danym aktywem. Wszystkie transakcje leasingu skutkują obowiązkiem rozpoznania u leasingobiorców aktywów i zobowiązań ze wszystkich umów leasingowych spełniających kryteria zawarte w standardzie (z niewielką ilością odstępstw i uproszczeń). Transakcje najmu powierzchni biurowej, najmu środków transportu bądź innych aktywów będą miały odzwierciedlenie w aktywach i zobowiązaniach najemcy wycenionych w wysokości zdyskontowanych spodziewanych przepływów pieniężnych z kontraktu.

- Zmiany w MSR 19 Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu – zostały opublikowane w dniu 7 lutego 2018 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Zmiany dotyczą sposobu ponownej wyceny programów zdefiniowanych świadczeń w przypadku, gdy ulegają one zmianie. Zmiany w standardzie oznaczają, że w przypadku ponownej wyceny aktywa/zobowiązania netto z tytułu danego programu należy zastosować zaktualizowane założenia w celu określenia bieżącego kosztu zatrudnienia i kosztów odsetek dla okresów po zmianie programu. Do tej pory MSR 19 nie wyjaśniał tego precyzyjnie.
- Zmiany do MSSF 9 Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą – zostały opublikowane w dniu 12 października 2017 roku i mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później. Zmiany do MSSF 9 wprowadzają zapisy w odniesieniu do kontraktów z opcją przedpłaty, w których pożyczkodawca może być zmuszony do zaakceptowania przedpłaty w kwocie znacznie niższej niż niespłacone kwoty kapitału i odsetek. Taka kwota przedpłaty mogłaby stanowić płatność dla kredytobiorcy od pożyczkodawcy, a nie rekompensatę od kredytobiorcy dla kredytodawcy. Taki składnik aktywów finansowych będzie kwalifikował się do wyceny według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody (w zależności od modelu biznesowego spółki), ujemna rekompensata musi stanowić uzasadnioną rekompensatę za wcześniejszą spłatę kontraktu.
- Zmiany w MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach – mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później. Zmiana standardu uściśla, że do instrumentów finansowych, innych niż wyceniane metodą praw własności, w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach należy stosować MSSF 9 nawet jeśli instrumenty te stanowią element inwestycji netto w takiej jednostce.
- Interpretacja KIMSF 23 Niepewność związana z ujęciem podatku – została opublikowana 7 czerwca 2017 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie. Interpretacja wyjaśnia, w jaki sposób należy stosować wymogi w zakresie ujmowania i wyceny zawarte w MSR 12 "Podatek dochodowy" w przypadku, gdy występuje niepewność co do sposobu ujęcia podatku dochodowego. Niepewne ujęcie podatkowe to ujęcie podatkowe stosowane, w przypadku którego występuje niepewność co do tego, czy dane podejście zostanie zaakceptowane przez organy podatkowe. Interpretacja KIMSF 23 w szczególności określa, jeżeli jest niepewność w ujmowaniu podatku dochodowego, czy i kiedy jednostka powinna analizować niepewne pozycje podatkowe oddzielnie, jakie są założenia jednostki dotyczące możliwości kontroli przez organy podatkowe, sposób w jaki jednostka określa dochód do opodatkowania (stratę) podatkową, podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, stopy podatkowe, a także w jaki sposób jednostka ujmuje zmiany w faktach i okolicznościach. Zgodnie z interpretacją, skutki niepewności należy zmierzyć metodą, która najlepiej przewiduje rozwiązanie niepewności – albo metodą najbardziej prawdopodobnej kwoty, albo metodą przewidywanej wartości.
- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Poprawki do MSSF Cykl 2015-2017) – w dniu 12 grudnia 2017 roku w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących standardów: MSSF 3 Połączenia jednostek, w zakresie doprecyzowania, że w momencie objęcia kontroli jednostka ponownie wycenia posiadane udziały we wspólnym działaniu, MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne, w zakresie doprecyzowania, że w momencie objęcia współkontroli jednostka nie wycenia ponownie posiadanych udziałów we wspólnym działaniu, MSR 12 Podatek dochodowy, wskazując, że wszelkie podatkowe konsekwencje wypłat dywidend należy ujmować w taki sam sposób, MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego, nakazując zaliczać do źródeł finansowania o charakterze ogólnym również te kredyty i pożyczki, które pierwotnie służyły finansowaniu powstających aktywów – od momentu, gdy aktywa są gotowe do wykorzystania zgodnie z zamierzonym celem (użytkowanie lub sprzedaż).

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie innych standardów i interpretacji, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie. Wpływ wdrożenia nowych standardów opisany został w nocie 7.

7. Zmiana prezentacji w związku z wdrożeniem nowych standardów

MSSF 16

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone w przypadku jednostek, które stosują MSSF 15 od daty lub przed datą pierwszego zastosowania MSSF 16. Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie MSSF 16.

Zmianą wynikającą ze standardu MSSF 16 jest wprowadzenie nowej definicji leasingu w oparciu o koncepcję kontroli nad danym aktywem. MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. Zgodnie z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeśli przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Przeniesienie prawa do użytkowania ma miejsce wówczas, gdy mamy do czynienia ze zidentyfikowanym składnikiem aktywów, w odniesieniu do którego leasingobiorca ma prawo do praktycznie wszystkich korzyści ekonomicznych, i kontroluje wykorzystanie danego składnika aktywów w danym okresie.

W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, wycenionych w wysokości zdyskontowanych spodziewanych przepływów pieniężnych z kontraktu, za wyjątkiem krótkoterminowych umów leasingowych do 12 miesięcy oraz umów leasingowych dotyczących nieistotnych kwotowo składników aktywów. Wydatki związane z wykorzystywaniem aktywów będących przedmiotem leasingu, w poprzednich latach sprawozdawczych ujęte w większości w kosztach działalności podstawowej, są obecnie klasyfikowane jako koszty amortyzacji oraz koszty odsetek. Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane liniowo, natomiast zobowiązania z tytułu umów leasingowych rozliczane są z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.

Wpływ MSSF 16 na śródroczne skrócone sprawozdania finansowe

Grupa dokonała analizy umów dotyczących zakupu usług pod kątem zidentyfikowania umów, na podstawie których użytkuje składniki aktywów należące do dostawców. Spółki z Grupy są leasingobiorcami w przypadku umów najmu powierzchni biurowych, samochodów oraz sprzętu IT, co szerzej opisano w notce 24.

Grupa zdecydowała się na zastosowanie zmodyfikowanej metody retrospektywnej, bez przekształceń danych porównawczych. Skumulowany efekt przyjęcia MSSF 16 ujmuje się jako korektę kapitału własnego (zysków zatrzymanych) na dzień zastosowania standardu po raz pierwszy. Na dzień wejścia w życie nowego standardu, tj. na dzień 1 stycznia 2019 roku wpływ MSSF 16 na (i) sumę aktywów Grupy wyniósł 12.794 tys. zł (wzrost aktywów z tytułu prawa do użytkowania), (ii) sumę zobowiązań – wzrost o 13.930 tys. zł oraz (iii) wartość rozliczeń międzyokresowych biernych – spadek o 1.136 tys. zł, pozostając bez wpływu na zyski zatrzymane. Od 2019 roku prawo do użytkowania aktywów Grupa amortyzuje metodą liniową przez okres spodziewanej ekonomicznej użyteczności. Zmianie uległa struktura kosztów Grupy - dotychczas opłaty w ramach umów leasingu operacyjnego prezentowane były jako koszty najmu biura, od 2019 roku Grupa rozpoznaje w to miejsce koszty amortyzacji oraz koszt finansowy (odsetki).

Po przyjęciu MSSF 16 Grupa ujmuje zobowiązania z tytułu leasingu w związku z leasingiem, który wcześniej został sklasyfikowany jako leasing operacyjny zgodnie z zasadami MSR 17 Leasing. Zobowiązania wynikają z umów najmu nieruchomości i zostały wycenione w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w dacie rozpoczęcia stosowania MSSF 16, zdyskontowanych z zastosowaniem stopy procentowej leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku, obliczonej na bazie krańcowej stopy procentowej.

Wycena zobowiązania z tytułu leasingu

Na datę początkowego ujęcia opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują następujące rodzaje opłat za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów przez okres trwania leasingu: (i) stałe opłaty leasingowe pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe, (ii) zmienne opłaty leasingowe uzależnione od indeksów rynkowych, (iii) kwoty, których zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej przedmiotu leasingu, (iv) cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że zostanie ona zrealizowana, (v) kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia umowy.

W celu obliczenia stóp dyskonta na potrzeby MSSF 16 Grupa przyjęła, że stopa dyskonta powinna odzwierciedlać koszt finansowania, jakie byłoby zaciągnięte na zakup aktywa podlegającego leasingowi.

Wycena aktywów z tytułu prawa do użytkowania

Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje: (i) kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu, (ii) wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe, (iii) początkowe koszty bezpośrednio poniesione przez leasingobiorcę w związku z zawarciem umowy leasingu, (iv) szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z obowiązkiem demontażu i usunięcia bazowego składnika aktywów lub przeprowadzenia renowacji.

Szacunki

Wdrożenie MSSF 16 wymagało dokonania pewnych szacunków i wyliczeń, które mają wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Obejmują one między innymi: (i) ustalenie okresu obowiązywania umów (dla umów z możliwością przedłużenia Grupa przyjęła zakładany z wystarczającą pewnością okres najmu), (ii) ustalenie stopy procentowej stosowanej do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych, (iii) ustalenie stawki amortyzacji.

Wpływ na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy

Wpływ wdrożenia MSSF 16 na ujęcie dodatkowych zobowiązań finansowych i odnośnych aktywów z tytułu prawa do użytkowania przedstawia poniższa tabela:

	31.12.2018 (bez wpływu wdrożenia MSSF 16)	Wpływ wdrożenia MSSF 16	01.01.2019 (z uwzględnieniem wpływu wdrożenia MSSF 16)
AKTYWA	259 698	12 794	272 492
W tym m.in.: Aktywo z tytułu prawa do użytkowania	-	12 794	12 794
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY	259 698	12 794	272 492
W tym m.in.: Zobowiązania z tytułu leasingu	3 305	13 930	17 235
W tym m.in.: Rozliczenia międzyokresowe bierne	9 992	- 1 136	8 856

Poniżej przedstawiono uzgodnienie różnicy pomiędzy kwotami przyszłych opłat leasingowych z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego na koniec 2018 roku, a zobowiązaniami z tytułu leasingu ujętymi w na dzień pierwszego zastosowania MSSF 16:

	01.01.2019 (z uwzględnieniem wpływu wdrożenia MSSF 16)
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego na 31 grudnia 2018 r. (bez dyskonta)	15 050
Wpływ dyskonta przy użyciu krańcowej stopy procentowej Grupy	- 1 120
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu na 1 stycznia 2019 r.	13 930
Inne korekty wpływające na wartość Prawa do użytkowania	- 1 136
Prawo do użytkowania na 1 stycznia 2019 r.	12 794

Wpływ na skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

W skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów Grupy pojawiła się od 2019 roku zmiana w klasyfikacji kosztów (czynsze związane z wynajmem zostały zastąpione amortyzacją oraz kosztami odsetkowymi) oraz momencie ich rozpoznania (ujęcie kosztów związanych z leasingiem będzie szybsze ze względu na rozpoznanie kosztu odsetkowego metodą efektywnej stopy procentowej, która poprzednio nie była stosowana dla umów innych niż klasyfikowane jako leasing finansowy zgodnie z MSR 17).

Wpływ na kapitał własny

Wdrożenie MSSF 16 nie miało wpływu na zyski zatrzymane i kapitały własne Grupy na dzień 1 stycznia 2019 r.

8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. Business). W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziały innych inwestorów. Data obowiązywania zmienionych przepisów nie została ustalona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe – został opublikowany w dniu 18 maja 2017 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie. Głównym celem MSSF 17 jest zagwarantowanie przejrzystości oraz porównywalności sprawozdań finansowych ubezpieczycieli. W tym celu jednostka będzie ujawniała szereg informacji ilościowych i jakościowych umożliwiających użytkownikom sprawozdania finansowego ocenę wpływu umów ubezpieczeniowych na sytuację finansową, wyniki finansowe oraz przepływy pieniężne jednostki. MSSF 17 wprowadza szereg istotnych zmian w stosunku do dotychczasowych wymogów MSSF 4.
- Zmiany do MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć - obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie. W wyniku zmiany do MSSF 3 zmodyfikowana została definicja „przedsięwzięcia”. Aktualnie wprowadzona definicja została zawężona i prawdopodobnie spowoduje, że więcej transakcji przejęć zostanie zakwalifikowanych jako nabycie aktywów.

- Założenia koncepcyjne sprawozdawczości finansowej - zostały opublikowane w marcu 2018 r. Jest to dokument, który przedstawia w kompleksowy sposób zagadnienia dotyczące sprawozdawczości finansowej, zasady wyznaczania standardów i wytyczne dla podmiotów opracowujących spójne polityki rachunkowości oraz ułatwia zrozumienie i interpretację standardów. Założenia koncepcyjne obejmują nowe pojęcia, zaktualizowane definicje i kryteria ujmowania aktywów i zobowiązań oraz objaśnienia istotnych pojęć. Dokument składa się z 8 rozdziałów: Rozdział 1 – Cel sprawozdawczości finansowej; Rozdział 2 – Cechy jakościowe użytecznych informacji finansowych; Rozdział 3 – Sprawozdanie finansowe i podmiot sporządzający sprawozdanie; Rozdział 4 – Elementy składowe sprawozdań finansowych; Rozdział 5 – Ujmowanie i zaprzestanie ujmowania; Rozdział 6 – Wycena; Rozdział 7 – Prezentacja i ujawnianie; Rozdział 8 – Pojęcie kapitału i utrzymywania kapitału.

Założenia koncepcyjne zostały opublikowane wraz z uzasadnieniem zmian. Rada opublikowała ponadto odrębny dokument pt. „Zmiany do odniesień do Założeń koncepcyjnych w Standardach MSSF”, który przedstawia zmiany do standardów w celu aktualizacji odniesień do Założeń koncepcyjnych. W większości przypadków zaktualizowano odniesienia w standardach w celu odzwierciedlenia odniesień do Założeń koncepcyjnych. Wprowadzono zwolnienia dla dwóch standardów w zakresie opracowywania polityk rachunkowości w odniesieniu do sald z regulowanej działalności, tj. MSSF 3 Połączenia jednostek gospodarczych oraz MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów.

- MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych oraz MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów - obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie. Rada opublikowała nową definicję terminu „istotność”. Zmiany do MSR 1 i MSR 8 doprecyzowują definicję istotności i zwiększają spójność pomiędzy standardami.

Grupa zastosuje zmienione standardy w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2020 roku, chyba że przewidziano inny okres ich wejścia w życie. Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy w okresie ich początkowego zastosowania.

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji.

9. Zmiany szacunków

W okresie 9 miesięcy 2019 roku nie dokonywano zmian szacunków za wyjątkiem rozliczeń międzyokresowych biernych, amortyzacji i odpisów na należności, o których mowa w nocie 15.

10. Przeliczenie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty ujmują się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia – odpowiednio po kursie:

- 1) faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji - w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
- 2) średnim ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z dnia poprzedzającego ten dzień - w przypadku zapłaty należności lub zobowiązań, jeżeli nie jest zasadne zastosowanie kursu, o którym mowa w pkt 1, a także w przypadku pozostałych operacji.

Na koniec okresu sprawozdawczego aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty przeliczane są na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Waluta	30 września 2019	31 grudnia 2018	30 września 2018
USD	4,0000	3,7597	3,6754
EUR	4,3736	4,3000	4,2714
100 HUF	1,3068	1,3394	1,3191
RON	0,9207	0,9229	0,9157
GBP	4,9313	4,7895	4,8055
CZK	0,1693	0,1673	0,1664
CHF	4,0278	3,8166	3,7638
TRY	0,7081	0,7108	0,6134
100 JPY	3,7071	3,4124	3,2403

NOK	0,4406	0,4325	0,4503
CAD	3,0212	2,7620	2,8257
SEK	0,4077	0,4201	0,4149
DKK	0,5858	0,5759	0,5728
AUD	2,7008	2,6549	2,6551

Źródło: NBP

11. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypadającego jednostce dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Przy wyliczaniu zysku rozwodnionego średnia ważona liczba akcji w okresie korygowana jest o wszystkie potencjalnie rozwodniące akcje zwykłe. Z uwagi na brak akcji rozwodniających zysk podstawowy oraz zysk rozwodniony ukształtowały się na tym samym poziomie w okresach objętych niniejszym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.

	01.01-30.09.2019	01.01-30.09.2018
Liczba akcji – w szt.	29 937 836	29 937 836
Średnia ważona liczba akcji – w szt.	29 937 836	29 937 836
Zysk / strata netto z dz. kontynuowanej za okres na akcję	- 0,05	- 0,14

12. Informacje dotyczące segmentów działalności

Dla celów zarządczych Grupa została podzielona na części w oparciu o świadczone usługi. Istnieją zatem następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne:

1. Segment „Usługi maklerskie i pokrewne” obejmujący działalność: (i) IPOPEMA Securities, tj. usługi brokerskie, usługi bankowości inwestycyjnej, a także dystrybucję produktów inwestycyjnych i usługi doradztwa inwestycyjnego adresowane do szerokiego grona inwestorów indywidualnych oraz (ii) IFA SK, tj. usługi doradcze w zakresie restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i pozyskania finansowania dla projektów infrastrukturalnych.
2. Segment „Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz zarządzanie portfelami maklerskich instrumentów finansowych” obejmujący działalność IPOPEMA TFI, tj. tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz zarządzanie portfelami maklerskich instrumentów finansowych.
3. Segment „Usługi doradcze” obejmujący działalność IPOPEMA Business Consulting, tj. głównie doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, zarządzanie urządzeniami informatycznymi, doradztwo w zakresie informatyki, działalność związana z oprogramowaniem.

Informacje dotyczące segmentów działalności	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2019 roku			
	Usługi maklerskie i pokrewne	Działalność kontynuowana		Razem
Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz portfelami maklerskich inst. fin.		Usługi doradcze		
Przychody				
Przychody segmentu ogółem	25 123	48 950	19 707	93 780
Sprzedaż między segmentami	- 431	-	-	- 431
Wyłączenia konsolidacyjne	- 263	-	-	- 263
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	24 429	48 950	19 707	93 086
Koszty segmentu				
Koszty segmentu	- 26 301	- 49 424	- 19 574	- 95 299
Koszty segmentu – zakup między segmentami	-	431	-	431
Wyłączenia konsolidacyjne	263	-	-	263
Koszty segmentu ogółem – zakup od dostawców zewnętrznych	- 26 038	- 48 993	- 19 574	- 94 605
Zysk (strata) segmentu z dz. podstawowej	- 1 609	- 43	133	- 1 519
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-
Wynik z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi	- 1 609	- 43	133	- 1 519
Przychody z tytułu odsetek	190	146	148	484
Koszty z tytułu odsetek	- 925	- 126	- 145	- 1 196
Pozostałe przychody / koszty finansowe netto	- 557	40	19	- 498
Pozostałe przychody / koszty operacyjne	1 176	302	16	1 494
Wyłączenia konsolidacyjne	- 400	- 55	-	- 455
Wynik przed opodatkowaniem i udziałami niekontrolującymi	- 2 125	264	171	- 1 690
Podatek dochodowy	- 416	86	5	- 325
Wyłączenia konsolidacyjne	-	- 11	-	- 11
Podatek dochodowy ogółem	- 416	75	5	- 336
Wynik netto za okres	- 1 709	189	166	- 1 354
Aktywa i zobowiązania na 30.09.2019				
Aktywa segmentu	221 465	39 064	17 089	277 618
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	-
Aktywa ogółem	221 465	39 064	17 089	277 618
Zobowiązania segmentu	173 419	10 098	8 506	192 023
Rozliczenia międzyokresowe bierne	1 394	5 416	-	6 810
Wynik segmentu	- 1 709	189	166	- 1 354
Kapitały własne (bez wyniku z bieżącej działalności)	45 997	25 006	4 946	75 949
Udziały niekontrolujące (bez wyniku z bieżącej działalności)	63	-	4 127	4 190
Pasywa ogółem	219 164	40 709	17 745	277 618

Informacje dotyczące segmentów działalności	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 roku			
	Działalność kontynuowana			Razem
	Usługi maklerskie i pokrewne	Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz portfelami maklerskich inst. fin.	Usługi doradcze	
Przychody				
Przychody segmentu ogółem	25 513	24 679	17 194	67 386
Sprzedaż między segmentami	- 242	-	-	- 242
Wyłączenia konsolidacyjne	- 353	-	- 680	- 1 033
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	24 918	24 679	16 514	66 111
Koszty segmentu				
Koszty segmentu	- 27 433	- 26 274	- 16 793	- 70 500
Koszty segmentu – zakup między segmentami	-	243	-	243
Wyłączenia konsolidacyjne	353	-	883	1 236
Koszty segmentu ogółem – zakup od dostawców zewnętrznych	- 27 080	- 26 031	- 15 910	- 69 021
Zysk (strata) segmentu z dz. podstawowej	- 2 162	- 1 352	604	- 2 910
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-
Wynik z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi	- 2 162	- 1 352	604	- 2 910
Przychody z tytułu odsetek	176	162	184	522
Koszty z tytułu odsetek	- 951	- 13	- 134	- 1 098
Pozostałe przychody / koszty finansowe netto	- 1 119	186	52	- 881
Pozostałe przychody / koszty operacyjne	132	- 103	- 92	- 63
Wyłączenia konsolidacyjne	- 592	- 212	-	- 804
Wynik przed opodatkowaniem i udziałami niekontrolującymi	- 4 516	- 1 332	614	- 5 234
Podatek dochodowy	- 784	- 195	87	- 892
Wyłączenia konsolidacyjne	-	- 41	34	- 7
Podatek dochodowy ogółem	- 784	- 236	121	- 899
Wynik netto za okres	- 3 732	- 1 096	493	- 4 335
Aktywa i zobowiązania na 31.12.2018				
Aktywa segmentu	206 193	35 907	17 598	259 698
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	-
Aktywa ogółem	206 193	35 907	17 598	259 698
Zobowiązania segmentu	156 415	4 792	8 092	169 299
Rozliczenia międzyokresowe bierne	2 670	7 234	88	9 992
Wynik segmentu	- 4 812	1 042	1 707	- 2 063
Kapitały własne (bez wyniku z bieżącej działalności)	50 881	23 849	4 020	78 750
Udziały niekontrolujące (bez wyniku z bieżącej działalności)	- 24	-	3 744	3 720
Pasywa ogółem	205 130	36 917	17 651	259 698

13. Informacje objaśniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej – aktywa

Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne

Środki pieniężne i inne aktywa	30.09.2019	31.12.2018
Środki pieniężne i inne aktywa w Grupie Kapitałowej		
a) na rachunkach bankowych i w kasie	24 534	27 413
b) pozostałe środki pieniężne	29 241	19 485
c) inne aktywa pieniężne	22	40
Razem	53 797	46 938
Środki pieniężne i inne aktywa:		
a) środki pieniężne i inne aktywa własne Grupy Kapitałowej	35 088	31 124
b) środki pieniężne i inne aktywa klientów zdeponowane na rachunkach pieniężnych w domu maklerskim oraz wpłacone na poczet nabycia papierów wartościowych w pierwszej ofercie publicznej lub obrocie pierwotnym,	18 709	15 814
c) środki pieniężne i inne aktywa przekazane z funduszu rozliczeniowego	-	-
Razem	53 797	46 938

Wolne środki pieniężne zgromadzone są na rachunkach bankowych i inwestowane w formie lokat terminowych oraz typu *overnight*. Lokaty krótkoterminowe dokonywane są na okresy od jednego dnia do kilku miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według zmiennych i stałych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe prezentowane są w pozycji: Pozostałe środki pieniężne. Natomiast lokaty powyżej 3 m-cy prezentowane są w pozycji: Inne aktywa pieniężne.

W pozycji pozostałe środki pieniężne wykazane zostały również środki pieniężne klientów zdeponowane na rachunku bankowym jednostki dominującej w kwocie 18.709 tys. zł na dzień 30 września 2019 roku oraz w kwocie 15.814 tys. zł na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Należności

Należności krótkoterminowe	30.09.2019	31.12.2018
Od klientów / z tytułu dostaw i usług	73 523	65 587
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Warszawie	29 352	37 931
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Budapeszcie	3 207	4 287
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Pradze	1 931	1 491
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Oslo	770	-
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Sztokholmie	1 161	-
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Toronto	2 853	-
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Zurichu	729	-
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Nowym Jorku	11 687	685
- pozostałe	21 833	21 193
Od jednostek powiązanych	-	-
Od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich *	84 397	81 658
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Warszawie *	34 475	42 020
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Budapeszcie	-	104
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Pradze	567	-
- z tytułu zawartych transakcji na giełdzie w Nowym Jorku	2 557	2 308
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Londynie	1 364	-
- z tytułu zawartych transakcji na giełdzie we Frankfurcie	821	-
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Paryżu	28	59
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Zurichu	23 146	-
- pozostałe	21 439	37 167
Od Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i giełdowych izb rozrachunkowych	18 274	32 285

- z funduszu rozliczeniowego	18 274	32 285
Od towarzystw funduszy inwestycyjnych i emerytalnych oraz funduszy inwestycyjnych i emerytalnych	6 769	4 661
Z tytułu podatków, dotacji i ubezpieczeń społecznych	39	184
Wynikające z zawartych ramowych umów pożyczki i sprzedaży krótkiej z tytułu pożyczonych papierów wartościowych	2 595	-
Pozostałe	1 260	431
Należności krótkoterminowe razem	186 857	184 806

* Zgodnie z art. 45h znowelizowanej ustawy o obrocie instrumentami finansowymi należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji w odniesieniu do transakcji zawartych na GPW, zawierają należności od KDPW CCP (podmiotu rozliczającego transakcje, który wstąpił w prawa i obowiązki stron transakcji)

Należności i zobowiązania krótkoterminowe w przeważającej części powstają w związku z zawartymi transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych, których rozrachunek w izbach rozliczeniowych jeszcze nie nastąpił.

W przypadku transakcji kupna zawartych na giełdach papierów wartościowych, wykonanych na zlecenie klientów, których rachunki prowadzą banki depozytariusze, wykazywane są zobowiązania wobec stron transakcji rynkowych (banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich – tzw. anonimowa strona transakcji) oraz należności od klientów, dla których transakcje kupna zrealizowano. W przypadku transakcji sprzedaży zawartych na giełdach papierów wartościowych, wykonanych na zlecenie klientów, których rachunki prowadzą banki depozytariusze, wykazywane są należności od stron transakcji rynkowych oraz zobowiązania wobec klientów, dla których transakcje sprzedaży zrealizowano.

Informacje na temat aktywów i zobowiązań finansowych

W okresie 9 miesięcy 2019 roku nie nastąpiły zmiany metody ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych ani zmiany klasyfikacji aktywów finansowych.

Według stanu na 30.09.2019 roku oraz 31.12.2018 roku wartość bilansowa aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jest zasadniczo zbliżona do wartości godziwej.

Nazwa kategorii instrumentów i pozycja w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	30.09.2019		31.12.2018	
	wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa
Aktywa	259 740	259 740	251 487	251 487
- środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	53 797	53 797	46 938	46 938
- pochodne instrumenty finansowe	21	21	47	47
- akcje spółek notowanych	6 635	6 635	9 709	9 709
- udziały spółek i obligacje (nienotowane)	14	14	14	14
- jednostki funduszy inwestycyjnych / certyfikaty inwestycyjne	4 927	4 927	6 285	6 285
- pożyczki	492	492	141	141
- należności krótkoterminowe i długoterminowe	193 854	193 854	188 353	188 353
Zobowiązania (bez rozliczeń międzyokresowych)	191 601	191 601	168 834	168 834
- kredyt w rachunku bieżącym	11 054	11 054	15 485	15 485
- dłużne papiery wartościowe	2	2	3	3
- zobowiązania z tytułu leasingu	14 839	14 839	3 305	3 305
- zobowiązania (inne niż kredyt oraz leasing)	165 706	165 706	150 041	150 041

Grupa wykorzystuje instrumenty pochodne, by minimalizować ryzyko zmiany kursów walut, w których realizowana jest część transakcji sprzedaży i zakupu papierów wartościowych. Posiadane przez Grupę instrumenty pochodne, pomimo iż od strony ekonomicznej zabezpieczają Grupę przed ryzykiem walutowym, nie stanowią formalnie zabezpieczenia w rozumieniu MSSF 9, w związku z tym traktowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu. Wszystkie instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej, ustalonej na podstawie danych pochodzących z rynku.

Udziały jednostek zależnych nieobjętych konsolidacją (spółek nienotowanych) oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody z uwagi na ich klasyfikację jako instrumenty kapitałowe. Zyski dotyczące tej kategorii aktywów finansowych w okresie 9 miesięcy 2019 roku wyniosły 107 tys. zł (strata w wysokości 60 tys. zł w okresie 9 miesięcy 2018 roku).

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii:

Poziom 1 – gdzie wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,

Poziom 2 - gdzie wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalane są przez odniesienie bezpośrednie lub pośrednie do podobnych instrumentów istniejących na rynku),

Poziom 3 – gdzie wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nie opierających się jednakże o jakiegokolwiek obserwowalne dane rynkowe.

Według stanu na 30.09.2019 roku

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Instrumenty pochodne	-	21	-	21
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu inne niż instrumenty pochodne	6 635	-	-	6 635
Razem aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	6 635	21	-	6 656
Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody				
Certyfikaty inwestycyjne oraz jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych	-	4 927	-	4 927
Instrumenty dłużne	-	-	-	-
Razem instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody *	-	4 927	-	4 927
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Instrumenty pochodne	-	-	-	-
Razem zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-	-	-	-

* Kwota nie obejmuje aktywów wycenianych w koszcie nabycia

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne przeniesienia pomiędzy poziomem 1 i poziomem 2 wartości godziwej instrumentów.

Według stanu na 31.12.2018 roku

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Instrumenty pochodne	-	47	-	47
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu inne niż instrumenty pochodne	9 709	-	-	9 709
Razem aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	9 709	47	-	9 756
Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody				
Certyfikaty inwestycyjne oraz jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych	-	6 285	-	6 285
Instrumenty dłużne	-	-	-	-
Razem instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody *	-	6 285	-	6 285
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Instrumenty pochodne	-	-	-	-
Razem zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik	-	-	-	-

* Kwota nie obejmuje aktywów wycenianych w koszcie nabycia

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych lub innych aktywów oraz odwrócenie takich odpisów

W okresie 9 miesięcy 2019 jak i w roku 2018 spółki z Grupy nie dokonywały odpisów ani nie odwracały wcześniej utworzonych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych lub innych aktywów za wyjątkiem zmiany stanów odpisów na należności (nota 15).

Nabycie i sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

W okresie 9 miesięcy 2019 roku Grupa nabyła środki trwałe i wartości niematerialne o wartości 492 tys. zł wobec 397 tys. zł w okresie 9 miesięcy roku ubiegłego.

Istotne transakcje nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych

W okresie 9 miesięcy 2019 roku ani w 2018 roku Grupa nie dokonała istotnych transakcji nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych.

Istotne zobowiązanie z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

Grupa nie posiada istotnych zobowiązań z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych.

14. Informacje objaśniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej – kapitały

Kapitał podstawowy

Na dzień 30 września 2019 roku kapitał podstawowy Grupy wynosił 2.993.783,60 złotych i nie uległ zmianie w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2018 roku.

Kapitał podstawowy dzieli się na 7.000.000 akcji zwykłych na okaziciela serii A, 21.571.410 akcji zwykłych na okaziciela serii B oraz 1.366.426 akcji zwykłych na okaziciela serii C.

15. Informacje objaśniające do śródrocznego skróconego sprawozdania z sytuacji finansowej – zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe bierne

Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych biernych

	01.01.- 30.09.2019	01.01.- 30.09.2018	2018 rok
Stan na początek okresu sprawozdawczego	9 992	7 479	7 479
Utworzone w ciągu okresu	10 155	11 634	19 495
Wykorzystane	11 697	12 254	16 982
Przekwalifikowanie zgodnie z MSSF 16	1 640	-	-
Rozwiązane	-	-	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	6 810	6 859	9 992

Odpisy na należności

W okresie 9 miesięcy 2019 roku stan odpisów na należności zmniejszył się o 1.040 tys. zł (z czego w III kwartale 2019 roku wzrósł o 23 tys. zł). W analogicznym okresie roku ubiegłego stan odpisów na należności zmniejszył się o 344 tys. zł (z czego w III kwartale 2018 roku o 251 tys. zł).

Zobowiązania (krótkoterminowe)

Zobowiązania krótkoterminowe	30.09.2019	31.12.2018
Wobec klientów	97 752	91 609
Wobec jednostek powiązanych	1	1
Wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich *	62 869	55 100
- wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie *	40 106	48 559

- wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Budapeszcie	3 207	4 290
- wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Pradze	1 931	1 490
- wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Nowym Jorku	11 678	684
- wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Londynie	427	-
- wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Sztokholmie	1 160	-
- wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Oslo	769	-
- wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Zurichu	728	-
- wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Toronto	2 850	-
- pozostałe	13	77
Wobec podmiotów prowadzących rynki regulowane i giełdy towarowe	414	364
- zobowiązania wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie	414	364
Wobec Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych	408	122
Kredyty i pożyczki	11 054	15 485
- od jednostek powiązanych	-	-
- pozostałe	11 054	15 485
Dłużne papiery wartościowe	2	3
Z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych	1 253	1 436
Z tytułu wynagrodzeń	-	-
Wobec towarzystw funduszy inwestycyjnych i emerytalnych oraz funduszy inwestycyjnych i emerytalnych	669	795
Pozostałe	2 340	1 573
a) z tytułu wypłaty dywidendy	1 000	600
b) pozostałe	1 340	973
- zobowiązania z tytułu leasingu	-	180
- pozostałe zobowiązania	1 340	793
Zobowiązania krótkoterminowe razem	176 762	166 488

* Zgodnie z art. 45h znowelizowanej ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, pozycje bilansu: zobowiązania krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji, w odniesieniu do transakcji zawartych na GPW, zawierają zobowiązania wobec KDPW CCP (podmiotu rozliczającego transakcje, który wstąpił w prawa i obowiązki stron transakcji).

Zobowiązania za wyjątkiem kredytów i zobowiązań z tytułu leasingu są nieoprocentowane.

Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	30.09.2019	31.12.2018
Kredyt bankowy	11 054	15 485
- kwota kredytu pozostała do spłaty	11 054	15 485
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	11 054	15 485

Na dzień 30 września 2019 roku Grupa posiadała 11.054 tys. zł zobowiązań z tytułu kredytów związanych z prowadzoną działalnością brokerską (wobec 15.485 tys. zł na dzień 31 grudnia 2018 roku), wynikających z zawartych w dniu 22 lipca 2009 r. z Alior Bankiem S.A. dwóch umów o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym (linie kredytowe). Kredyty te służą regulowaniu zobowiązań wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych / KDPW CCP w związku z prowadzoną działalnością brokerską i są corocznie aneksowane – aktualny okres ich obowiązywania upływa 16 października 2020 roku:

- i. Umowa o kredyt odnawialny (linia kredytowa) w maksymalnej wysokości 8 mln zł. Celem umowy jest finansowanie płatności zobowiązań Spółki wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych / KDPW CCP związanych z rozliczeniem i rozrachunkiem transakcji zawieranych na rynku regulowanym w ramach prowadzonej działalności maklerskiej. Zabezpieczeniem kredytu jest weksel własny *in blanco* wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi, oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w zakresie świadczeń pieniężnych na rzecz banku w banku oraz kaucja (w formie lokaty terminowej) w wysokości 4 mln zł, jako zabezpieczenie wspólne z kredytem opisanym w punkcie ii.
- ii. Umowa o kredyt odnawialny (linia kredytowa) w maksymalnej wysokości 25 mln zł, której celem jest finansowanie zobowiązań Spółki wynikających z członkostwa w Funduszu Gwarantowania Rozliczeń Transakcji prowadzonym przez KDPW CCP. Zabezpieczeniem kredytu jest weksel własny *in blanco* wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi w banku

oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w zakresie świadczeń pieniężnych na rzecz banku w banku. Zgodnie z informacją zamieszczoną w pkt i powyżej, wspólnym zabezpieczeniem obu kredytów jest również kaucja w wysokości 4 mln zł.

Obligacje

W 2019 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania Grupa dokonała emisji 8 obligacji imiennych o łącznej wartości nominalnej 1,6 tys. zł, których zapadalność przypada na rok 2019. W okresie 9 miesięcy 2018 roku Grupa dokonała emisji 12 obligacji imiennych o łącznej wartości nominalnej 2,4 tys. zł z zapadalnością przypadającą na lata 2018-2020. Łączna wartość zobowiązań Grupy z tytułu wykupu ww. obligacji nie przekroczy ich wartości nominalnej i jest nieznacząca dla Grupy. Ich emisja związana jest natomiast z wdrożeniem w spółkach z Grupy polityki dotyczącej wypłat zmiennych składników wynagrodzeń w ramach systemu zarządzania ryzykiem oraz w wykonaniu obowiązujących przepisów.

W okresie 9 miesięcy 2019 roku wykupione zostały obligacje na łączną kwotę 3,2 tys. zł (z czego w III kwartale 2019 roku wykupione zostały obligacje na łączną kwotę 0,8 tys. zł) wobec 5,2 tys. zł w okresie 9 miesięcy 2018 roku.

Informacja o niespłaceniu kredytu lub pożyczki lub naruszeniu istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego

Nie wystąpiły.

16. Informacje objaśniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów

Przychody z działalności podstawowej

Przychody z działalności podstawowej	01.01.2019 - 30.09.2019	01.07.2019 - 30.09.2019	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018
Przychody z tytułu obrotu papierami wartościowymi	16 583	6 104	17 079	4 935
Przychody z tytułu usług bankowości inwestycyjnej	6 363	1 944	5 881	1 281
Przychody z tytułu obsługi funduszy inwestycyjnych oraz zarządzania aktywami klientów	48 950	18 231	24 679	9 850
Przychody z tytułu usług doradczych	19 707	6 843	16 514	5 411
Pozostałe przychody z działalności podstawowej	1 483	644	1 958	264
Przychody z działalności podstawowej razem	93 086	33 766	66 111	21 741

Koszty działalności

Koszty działalności podstawowej	01.01.2019 - 30.09.2019	01.07.2019 - 30.09.2019	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018
Oplaty na rzecz rynków regulowanych, giełd towarowych oraz na rzecz Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych	3 668	1 320	4 447	1 309
Oplaty na rzecz izby gospodarczej	34	11	34	11
Wynagrodzenia	33 191	11 341	28 972	9 838
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	2 558	622	2 532	608
Świadczenia na rzecz pracowników	475	155	542	145
Zużycie materiałów i energii	425	144	366	126
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	-	-	2 579	869
Amortyzacja	3 655	1 206	1 781	551
Podatki i inne opłaty o charakterze publicznoprawnym	1 012	753	1 597	1 355
Pozostałe, w tym:	49 587	17 869	26 171	8 742
- koszty związane z zarządzaniem i dystrybucją funduszy	33 376	12 274	10 195	4 479
- koszty transakcyjne inne niż koszty rozliczenia transakcji przez izby rozliczeniowe i giełdy papierów wartościowych	1 877	652	3 732	538
- serwisy informacyjne i usługi teleinformatyczne	3 598	1 262	3 031	1 035
- marketing, reprezentacja i reklama	1 040	325	1 137	204
- zakup oprogramowania (do refaktury)	1 682	787	1 020	-
- inne usługi obce	8 014	2 569	7 056	2 486
Razem koszty działalności podstawowej	94 605	33 421	69 021	23 554

17. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów przedstawiają się następująco:

	01.01.2019 - 30.09.2019	01.07.2019 - 30.09.2019	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018
Zysk brutto przed opodatkowaniem	- 1 690	- 957	- 5 234	- 2 955
Podatek wyliczony według stawki 19%	- 321	- 182	- 994	- 561
Przychody/koszty podatkowe niebilansowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego - suma korekt konsolidacyjnych	743	- 3	373	85
Straty podatkowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego – pozostałe	4	- 33	29	- 35
Straty podatkowe z lat ubiegłych, z tytułu których nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	-
Wykorzystanie uprzednio nierozliczonych strat podatkowych	-	-	-	-
Koszty trwale nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu	555	225	422	736
Ujemne/dodatnie różnice przejściowe, od których nie rozpoznano aktywa/rezerw z tytułu odroczonego podatku	-	-	-	-
Przychody nie będące podstawą do opodatkowania	- 1 383	221	- 315	- 586
Podstawa naliczenia podatku dochodowego bieżącego i odroczonego	- 1 771	- 547	- 4 725	- 2 755
Obniżenia, zwolnienia	-	-	-	-
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	- 336	- 103	- 899	- 524

Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe spółek z Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

Informacja o podatku odroczonym

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego zwiększyły się o 5 tys. zł w okresie 9 miesięcy 2019 roku, w tym w III kwartale 2019 roku - zmniejszyły się o 10 tys. zł, a w okresie porównawczym, tj. w okresie 9 miesięcy 2018 roku, zwiększyły się o 121 tys. zł (w tym w III kwartale 2018 roku o 3 tys. zł).

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego zwiększyło się o 320 tys. zł w okresie 9 miesięcy 2019 roku, z czego w III kwartale 2019 roku - o 95 tys. zł, a w okresie porównawczym, tj. w okresie 9 miesięcy 2018 roku, zwiększyło się o 1.056 tys. zł, z czego w III kwartale 2018 roku o 588 tys. zł.

18. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W dniu 28 czerwca 2019 roku Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników IBC podjęło decyzję o przeznaczeniu części zysku za 2018 rok, tj. 0,8 mln zł na wypłatę dywidendy, co w przeliczeniu na jeden udział wynosi 399,80 zł. Do dnia sporządzenia niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego dywidenda nie została wypłacona.

19. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W 2019 roku do dnia publikacji niniejszego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jak i w okresie 9 miesięcy 2018 roku spółki z Grupy nie emitowały kapitałowych papierów wartościowych.

Informacja o emisji i wykupie dłużnych papierów wartościowych została zamieszczona w nocie 15.

20. Wyłączenia spółek z konsolidacji

W skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w oparciu o MSR 8 pkt 8, który zezwala na odstępianie od zasad zawartych w MSSF w sytuacji, gdy skutek odstępiania od ich zastosowania nie jest istotny, nie objęto konsolidacją IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. wspierającej działalność IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. spółka komandytowa.

dane w tys. zł	IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o. o.
Suma bilansowa na 30.09.2019	2
Udział procentowy w sumie bilansowej jednostki dominującej (w %)	-
Przychody za okres 1.01. - 30.09.2019	11
Udział procentowy w przychodach jednostki dominującej (w %)	-
Aktywa netto na 30.09.2019	-5
Wynik finansowy za okres 1.01. - 30.09.2019	-

dane w tys. zł	IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o. o.
Suma bilansowa na 31.12.2018	2
Udział procentowy w sumie bilansowej jednostki dominującej (w %)	-
Przychody za okres 1.01. - 30.09.2018	11
Udział procentowy w przychodach jednostki dominującej (w %)	-
Aktywa netto na 31.12.2018	-5
Wynik finansowy za okres 1.01. - 30.09.2018	-

21. Sezonowość działalności

Działalność spółek Grupy nie ma charakteru sezonowego, zatem przedstawiane wyniki Grupy nie odnotowują istotnych wahań w trakcie roku.

22. Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe

Spółka wystawiła weksle jako zabezpieczenie kredytu – szczegółowy opis znajduje się w nocie 15. Spółka wpłaciła również kaucję na zabezpieczenie gwarancji (nota 24) oraz kaucję w kwocie 1,5 mln EUR pod zabezpieczenie rozliczeń transakcji giełdowych.

23. Gwarancje

W styczniu 2012 r. Spółce udzielona została przez PKO Bank Polski S.A. (dawniej Nordea Bank Polska S.A.) gwarancja do łącznej kwoty 268 tys. Euro, której zabezpieczeniem jest kaucja w aktualnej wysokości 1.435 tys. zł. Na mocy aneksu zawartego w 2015 roku kwota gwarancji została podwyższona do 277 tys. Euro. Gwarancja wystawiona została na okres do 16 kwietnia 2023 r. i dotyczy zobowiązań związanych z wynajmem powierzchni biurowej.

24. Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Spółki z Grupy wynajmują pomieszczenia biurowe na podstawie umów najmu. Prawo do użytkowania budynku przez okres trwania umowy zaklasyfikowane zostało jako leasing. Umowa najmu prawa do budynku została pierwotnie zawarta na okres 5 lat począwszy od 2013 roku z możliwością przedłużenia na kolejne 2 lata. Na mocy aneksu do umowy zawartego w styczniu 2016 roku umowa najmu została przedłużona do stycznia 2023 roku.

Spółki z Grupy zawarły umowy leasingu pojazdów. Finansujący uprawniony jest do rekalkulacji wynagrodzenia, gdy zmianie ulegnie stopa procentowa WIBOR / EURIBOR 1M oraz w przypadku zmian przepisów (w tym w szczególności przepisów podatkowych). Dla pojazdów określony został limit przebiegu pojazdu, który rozliczany będzie za cały okres trwania umowy. W przypadku gdy przebieg pojazdu jest wyższy od ustalonego przez strony limitu, wówczas spółki z Grupy zapłacą dodatkową opłatę z tytułu przekroczenia limitu przebiegu pojazdu.

W 2017 roku spółka z Grupy zawarła umowę leasingu sprzętu teleinformatycznego na okres 60 miesięcy, w celu świadczenia usług hostingu ww. sprzętu swojemu kontrahentowi. Na mocy ww. umowy, po zakończeniu okresu leasingu, spółka uzyska możliwość przedłużenia leasingu lub wykupu sprzętu. Ponadto, za zgodą dostawcy sprzętu, spółka uprawniona jest do przeniesienia praw i obowiązków wynikających z umowy na podmiot trzeci, a po upływie 18 miesięcy leasingu ma możliwość rozwiązania umowy leasingu bez zgody dostawcy sprzętu, pod warunkiem wykupu sprzętu za cenę stanowiącą sumę pozostałych do końca umowy rat leasingowych. Symetryczne warunki zostały zagwarantowane w umowie hostingu, zawartej z kontrahentem spółki, na rzecz którego spółka świadczy stosowne usługi.

Wartość minimalnych opłat leasingowych została przedstawiona w poniższej tabeli.

Zobowiązania z tytułu leasingu	30.09.2019	31.12.2018*
Wartość bilansowa netto	14 744	3 195
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	14 839	3 305
W okresie 1 roku	3 761	960
W okresie od 1 do 5 lat	11 078	2 345
Powyżej 5 lat	-	-
Wartość warunkowych opłat leasingowych ujętych jako koszt okresu	nd	1 262
Koszt amortyzacji rozpoznany w okresie	2 447	nd

* dane na 31.12.2018 roku dotyczą leasingu finansowego

Grupa jako leasingodawca

Należności z tytułu leasingu finansowego	30.09.2019	31.12.2018
Wartość bilansowa netto	2 404	2 942
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	2 404	2 942
W okresie 1 roku	763	724
W okresie od 1 do 5 lat	1 641	2 218
Powyżej 5 lat	-	-

25. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

IPOPEMA Securities jest jednostką dominującą – skład Grupy oraz udziały kapitałowe zostały zaprezentowane w nocie 2.

W okresie 9 miesięcy 2019 roku ani w 2018 roku Grupa nie zawierała istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

Transakcje z jednostkami powiązаныmi – przychody i koszty (w tys. zł)

Nazwa Spółki powiązanej	W okresie od 01.01.-30.09.2019 roku				W okresie od 01.01.-30.09.2018 roku			
	Przychody z dz. podstawowej	Pozostałe przychody operacyjne	Zakupy – działalność podstawowa	Pozostałe zakupy	Przychody z dz. podstawowej	Pozostałe przychody operacyjne	Zakupy – działalność podstawowa	Pozostałe zakupy
IFA Sp. z o.o.	-	-	-	-	-	-	-	-
Członkowie Zarządu i organów nadzorczych	-	-	1	-	-	-	1	-
Pozostałe jednostki powiązane	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	-	1	-	-	-	1	-

Transakcje z jednostkami powiązаныmi – należności i zobowiązania

Nazwa Spółki powiązanej	Należności		Zobowiązania	
	30.09.2019 r.	31.12.2018 r.	30.09.2019 r.	31.12.2018 r.
IFA Sp. z o.o.	-	-	1	1
Członkowie Zarządu i organów nadzorczych	-	-	-	-
Razem	-	-	1	1

IPOPEMA Securities świadczy usługi maklerskie na rzecz funduszy zarządzanych przez IPOPEMA TFI S.A., jednakże kosztami transakcji obejmowane są bezpośrednio fundusze. Zarówno w okresie 9 miesięcy 2019 roku jak i w 2018 roku, członkowie zarządu i rady nadzorczej korzystali z usług zarządzania funduszami, przy czym dwa z nich, których uczestnikami są niektórzy członkowie zarządu Spółki lub osoby z nimi powiązane zostały zwolnione z opłaty za administrowanie nimi.

26. Pozycje w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

Działalność operacyjna - świadczenie usług maklerskich i doradczych, zarządzania funduszami i aktywami klientów oraz nabywanie i zbywanie papierów wartościowych w ramach prowadzonej działalności maklerskiej.

Działalność inwestycyjna - nabywanie oraz sprzedaż wartości niematerialnych, rzeczowego majątku trwałego oraz papierów wartościowych o charakterze długoterminowym.

Działalność finansowa - pozyskiwanie lub utrata źródeł finansowania (zmiany w rozmiarach i relacjach kapitału własnego i obcego w jednostce) oraz wszystkie z nimi związane pieniężne koszty i korzyści.

Struktura środków pieniężnych

	Prezentacja w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Prezentacja w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	
	30.09.2019	31.12.2018	30.09.2019	31.12.2018
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	53 797	46 938	40 741	46 879
1. W kasie	2	2	2	2
2. Na rachunkach bankowych	24 532	27 411	24 532	27 411
3. Inne środki pieniężne	29 241	19 485	16 241	19 485
4. Inne aktywa pieniężne	22	40	-	-
5. Różnice kursowe naliczone	-	-	- 34	- 19

Różnica pomiędzy prezentacją środków pieniężnych w bilansie i w rachunku przepływów pieniężnych na dzień 30 września 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku wynika z pomniejszenia środków pieniężnych o kwotę różnic kursowych, lokat powyżej 3 miesięcy oraz prezentowanych w środkach pieniężnych otrzymanych kart zakupowych.

Środki pieniężne na koniec okresu obejmują środki pieniężne i inne aktywa pieniężne własne oraz klientów – podział został zaprezentowany w nocie 13.

Różnice zmian stanów pozycji bilansowych

	Prezentacja w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Prezentacja w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych – zmiana stanu
	30.09.2019	31.12.2018	30.09.2019
Należności (krótko- i długoterminowe) brutto	194 672	190 146	- 4 517
Należności netto	194 011	188 445	
Odpisy na należności	661	1 701	- 1 040
Rozliczenia międzyokresowe czynne	1 086	1 351	
Rozliczenia międzyokresowe bierno (bez podatku odroczonego dotyczącego kapitału własnego i rezerwy na niezapłacone odsetki)	6 810	9 992	- 2 917
Razem zmiana stanu odpisów i rozliczeń międzyokresowych			- 3 957

Różnica pomiędzy bilansową zmianą stanu należności brutto a kwotą wykazaną w rachunku przepływów pieniężnych wynika z faktu wydzielenia z tej pozycji na dzień 30 września 2019 roku należności z tytułu odsetek od wpłaconej kaucji, które zaprezentowane zostały w ramach działalności inwestycyjnej.

	Prezentacja w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Prezentacja w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych – zmiana stanu
	30.09.2018	31.12.2017	30.09.2018
Należności (krótko- i długoterminowe) brutto	254 889	274 349	16 393
Należności netto	252 989	272 105	
Odpisy na należności	1 900	2 244	- 344
Rozliczenia międzyokresowe czynne	1 290	1 815	
Rozliczenia międzyokresowe bierne (bez podatku odroczonego dotyczącego kapitału własnego i rezerwy na niezapłacone odsetki)	6 859	7 479	- 95
Zmiana stanu odpisów i rozliczeń międzyokresowych			

Różnica pomiędzy bilansową zmianą stanu należności brutto a kwotą wykazaną w rachunku przepływów pieniężnych wynika z faktu wydzielenia z tej pozycji na dzień 30 września 2018 roku należności z tytułu udzielonych pożyczek oraz należności dotyczących działalności inwestycyjnej i finansowej.

27. Informacja o postępowaniach toczących się przed sądem lub organem administracji publicznej

W dniu 27 lipca 2016 r. IPOPEMA TFI otrzymała odpis skierowanego przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. z siedzibą w Katowicach („GPW”) pozwu o zapłatę kwoty 20.554.900,90 zł z tytułu rzekomej szkody majątkowej poniesionej przez GPW w związku z inwestycją GPW w certyfikaty inwestycyjne jednego z tzw. funduszy dedykowanych zarządzanych przez Towarzystwo (funduszu inwestycyjnego zamkniętego aktywów niepublicznych). IPOPEMA TFI nie utworzyła rezerw na potencjalne koszty związane z ww. roszczeniem. Towarzystwo uważa powództwo GPW za bezzasadne i podjęło kroki prawne w celu jego oddalenia składając do sądu odpowiedź na pozew oraz uczestnicząc w dalszych czynnościach procesowych. Do dnia sporządzenia niniejszego skróconego skonsolidowanego sprawozdania w sprawie odbyły się trzy rozprawy. Ze względu na skomplikowany stan faktyczny i prawny trudno na obecnym etapie przesądzić o terminie zakończenia przedmiotowego postępowania oraz o jego wyniku.

28. Istotne zdarzenia i czynniki w okresie 9 miesięcy 2019 roku

Sytuacja na rynku obrotu akcjami oraz w obszarze bankowości inwestycyjnej

Wartość obrotów zrealizowanych na warszawskiej giełdzie w okresie I-III kw. 2019 r. była o 5,6% niższa niż rok wcześniej. W tym samym okresie zmniejszył się również udział rynkowy Spółki – do 4,35% z poziomu 4,56%. Przełożyło się to na spadek przychodów z obrotu papierami wartościowymi o 2,9% (do 16.583 tys. zł wobec 17.079 tys. zł rok wcześniej).

Na rynku transakcji kapitałowych pierwsze trzy kwartały 2019 r. były podobnie trudne, jak cały rok ubiegły. Mimo to segment zanotował wzrost przychodów z tytułu usług bankowości inwestycyjnej o 8,2% (do 6.363 tys. zł wobec 5.881 tys. zł w okresie I-III kw. 2018 r.).

Również na rynku funduszy inwestycyjnych okres pierwszych 9 miesięcy 2019 r. był trudniejszy niż analogiczny okres roku 2018 – inwestorów cechowała duża zmienność nastawienia do inwestycji. Miało to swoje odzwierciedlenie w niższych przychodach w obszarze działalności detalicznej, a tym samym przychodach klasyfikowanych jako pozostałe przychody z działalności podstawowej, które w okresie I-III kw. 2019 r. wyniosły 1.483 tys. zł w porównaniu z 1.958 tys. zł w okresie styczeń-wrzesień 2018 r.

Powyższe czynniki sprawiły, że pomimo niższych kosztów działalności segment usług maklerskich zanotował w pierwszych trzech kwartałach 2019 r. stratę na działalności podstawowej na poziomie 1.609 tys. zł oraz stratę netto w wysokości 1.709 tys. zł (wobec 2.162 tys. zł straty na działalności i 3.732 tys. zł straty netto w analogicznym okresie roku 2018).

Działalność IPOPEMA TFI

Największy wpływ na istotny wzrost przychodów w segmencie zarządzania funduszami inwestycyjnymi miały opłaty zmienne z funduszy sekurytyzacyjnych uruchomionych w drugiej połowie 2018 r. Dodatkowo nieznacznie wzrosły przychody z zarządzania funduszami rynku kapitałowego (których wartość aktywów na koniec września

wyniosła 1,5 mld zł i utrzymywała się na poziomie sprzed roku). Jednocześnie zmniejszyły się przychody z zarządzania funduszami zamkniętymi. Ostatecznie segment zarządzania funduszami inwestycyjnymi zanotował w okresie I-III kw. 2019 r. blisko dwukrotny wzrost przychodów do poziomu 48.950 tys. zł (24.679 tys. zł rok wcześniej). Jednak pomimo istotnie wyższych przychodów wzrost kosztów działalności o 88,2% (głównie za sprawą wyższych kosztów związanych z zarządzaniem funduszami sekurytyzacyjnymi i kosztów dystrybucji funduszy rynku kapitałowego) przełożył się na stratę na działalności podstawowej w wysokości 43 tys. zł oraz zysk netto na poziomie 189 tys. zł (wobec odpowiednio 1.352 tys. zł straty na działalności podstawowej oraz 1.096 tys. zł straty netto w pierwszych trzech kwartałach 2018 r.).

Działalność IPOPEMA Business Consulting

Dzięki realizacji większej liczby projektów doradczych IPOPEMA Business Consulting zanotowała w pierwszych trzech kwartałach 2019 r. wzrost przychodów (o 19,3%), co przy wyższych kosztach działalności (o 23,0%) przełożyło się na niższy poziom zysku netto (166 tys. zł wobec 493 tys. zł rok wcześniej).

29. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Wszystkie zdarzenia dotyczące okresu sprawozdawczego zostały ujęte w księgach i w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia do 30 września 2019 roku.

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia, które nie zostały a powinny być ujęte w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego.

Warszawa, dnia 20 listopada 2019 roku

Jacek Lewandowski
Prezes Zarządu

Mariusz Piskorski
Wiceprezes Zarządu

Stanisław Waczkowski
Wiceprezes Zarządu

Miroslaw Borys
Wiceprezes Zarządu

Danuta Ciosek
Główna księgowa